

Piață problematică și estetică

Încercarea de Marivaux

Popescu (**Tărâmul celălalt**), Alexandru Tocilescu (**Repeta-bila scenă...**), secondați de talentați scenografi: Mihai Mădescu, Luana Drăgoescu, Emilia Jivanov, Doina Antemir, Puiu Antemir. **Chinezii** a fost montată de un tânăr, încă student – Valeriu Andriuță. De asemenea, am putut remarca în configurația trupei prezența multor actori tineri, unii chiar foarte talentați (de ar fi să-i amintim doar pe Bianca Zurovski, Mara Nicolescu, Marius Cordoș), ceilalți, desigur, utili unei echipe care, în ultima vreme, a cam dat semne de îmbătrânire. În sfârșit, un alt punct câștigat ni se pare a fi faptul că, timp de aproape o săptămână, am putut cunoaște și aprecia (cu bune și rele) prestația (aproape a) întregului detașament artistic brașovean. Actori recunoscuți pentru harul și seriozitatea lor – Virginia Itta Marcu, Mircea Andreescu, Paula Ionescu, Costache Babii, Viorica Geantă Chelbea, Adrian Rățoi, Radu Negoescu, Luminița Blănaru, Gabriel Săndulescu – au jucat cu aceeași prospețime și dăruire ca și foarte tinerii lor confrăți.

Fără a ajunge acum și aici la judecăți de valoare asupra producțiilor (despre care s-a scris la vremea premierelor), trebuie să recunoaștem că un vânt bun bate către teatrul din Brașov și că încercarea de a supraviețui dincolo de chingile rele ale anonimatului începe a da roade.

Marinela Tepuș

DRAMAFEST a fost, la cea dintâi ediție a sa, un proiect ambițios și necesar, construit de către dramaturgul și criticul de teatru Alina Cadariu-Nelega și având drept organizatori Teatrul Național din Târgu-Mureș, Fundația DRAMAFEST, Primăria Municipiului Târgu-Mureș, Ministerul Culturii, Teatrul pentru copii "Ariel" și programul Kaleidoscope al Comisiei Europene. În parteneriat, au participat la realizarea sa, în etapa a treia, structurată ca Festival internațional al dramaturgiei noi, Open Society Institute din Budapesta, Consiliul Britanic și Royal Court Theatre din Londra.

Ideea de la care a plecat autoarea proiectului a fost aceea că în câmpul teatral românesc este nevoie de apariția unui anume climat de meditație și acțiune directă pentru stimularea dramaturgiei originale, nu atât absentă în ultimii zece ani, cât mai degrabă suferind de pe urma unei periculoase nearticulări cu scena și mediul teatral. Este și motivul pentru care programul s-a desfășurat în mai multe etape, pe parcursul unui an, începând în mai 1997 cu un amplu colocviu ce a reunit critici, dramaturgi, regizori și directori de teatru, continuând cu un concurs de texte noi, selectate în funcție de disponibilitățile unor regizori, de preferință tineri, de a le pune în scenă, și, în fine, comparând în festival, după un an, rezultatele.

DRAMAFEST este deci mult mai mult, dar oarecum și mai puțin decât un festival, în definiția uzuală a termenului. Rosturile sale nu au practic nici o legătură cu competițiile

obișnuite, acoperind de fapt, cu ingeniozitate și curaj, confruntările de opinii, încercarea de a schița o piață problematică și estetică a textului tânăr, educarea dramaturgului într-un spirit nou, mult mai elastic, de colaborare directă la elaborarea spectacolului teatral, dar și educarea regizorilor, în sens complementar. Este, evident, o sarcină deloc ușoară, într-un climat încă dominat de războiul "autonomiilor". În această primă ediție, au reușit să vadă lumina rampei numai două dintre cele patru piese selectate (și publicate în volum colectiv, atât în română cât și în engleză): **Eu când vreau să fluier, fluier** de Andreea Vălean (la Teatrul Național din Târgu-Mureș, regia Theodor Cristian Popescu, și la cel din Iași, regia Irina Popescu-Boieru) și **Zapp** de Ștefan Caraman (la Teatrul "Andrei Mureșanu" din Sfântu Gheorghe, regia Teodor Smeu Stermin). Cele trei reprezentații au fost însoțite de alte montări cu dramaturgie de ultimă oră, din țară și din străinătate (Satu Mare, Sfântu Gheorghe, Moscova, Budapesta, Londra). Diminețile festivalului au fost și ele foarte ocupate: un atelier de dramaturgie, condus de un grup de specialiști de la Royal Court, și un seminar internațional, la care au participat invitați din Anglia, Olanda, Franța, Rusia, Lituania, Polonia, Slovenia, Kazahstan, Ungaria, R. Moldova și, firește, România, au oferit celei din urmă etape a programului acel spirit de lucru care semnalează faptul că vremea impresionismului a trecut și că am intrat în epoca fericit pragmatică a căutării și găsirii soluțiilor vii. **Miruna Runcan**